

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

Łódź, dnia 31 grudnia 2025 r.

Poz. 12006

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PNIK-I.4131.919.2025 WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

z dnia 29 grudnia 2025 r.

Rada Miejska w Radomsku

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 i 1436)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XXVI/194/25 Rady Miejskiej w Radomsku z dnia 28 listopada 2025 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania oraz szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich oraz sposobu rozliczania wykonywania takich usług.

Uzasadnienie

Rada Miejska w Radomsku podjęła uchwałę Nr XXVI/194/25 w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania oraz szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich oraz sposobu rozliczania wykonywania takich usług.

Postanowienia uchwały budziły zastrzeżenia organu nadzoru, co spowodowało wszczęcie postępowania nadzorczego i skierowanie do Rady Miejskiej w Radomsku zawiadomienia z dnia 15 grudnia 2025 r. znak: PNIK-I.4131.919.2025, w którego uzasadnieniu organ przedstawił uwagi.

Z odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania nadzorczego z dnia 19 grudnia 2025 r., znak: SAO.0711.12.2025 wynika, że Rada Miejska w Radomsku nie zgadza się z zastrzeżeniami organu nadzoru.

Organ nadzoru prezentuje następujące stanowisko w sprawie.

Podstawę prawną do podjęcia przedmiotowej uchwały stanowi art. 50 ust. 6 i ust. 6a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214), zwana dalej - ustawa. Stosownie do tego przepisu rada określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania. Z kolei art. 50 ust. 6a ustawy stanowi, że „W przypadku organizowania przez gminę usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich rada gminy w uchwale, o której mowa w ust. 6, określa także szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich, wymiar i zakres usług sąsiedzkich oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług”.

W oparciu o analizę porównawczą delegacji ustawowej wynikającej z art. 50 ust. 6 i ust. 6a ustawy z postanowieniami załącznika do uchwały stwierdzić należy, że akt ten nie stanowi prawidłowej realizacji kompetencji prawodawczej, ponieważ Rada Miejska w Radomsku nie zawarła regulacji dotyczących określenia szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, co oznacza, że rada nie wypełniła w całości delegacji zawartej w art. 50 ust. 6 i 6a ustawy.

Powyższe uchybienie oznacza, że doszło do tzw. „pominięcia uchwałodawczego” (por. wyrok NSA z dnia 20 lutego 2019 r., sygn. akt II OSK 834/17). Oznacza to, że pominięcie przez radę któregoś z wymienionych elementów jakie powinny obligatoryjnie znaleźć się w uchwale skutkuje brakiem pełnej realizacji upoważnienia ustawowego i ma istotny wpływ na ocenę zgodności z prawem podjętego aktu. Rada obowiązana jest bowiem przestrzegać zakresu upoważnienia, udzielonego jej przez ustawę. Niewyczerpanie zakresu przedmiotowego przekazanego przez ustawodawcę do uregulowania w drodze uchwały, skutkuje istotnym naruszeniem prawa. Podkreślić należy, że pominięcie prawodawcze jest specyficznym rodzajem naruszenia zakresu upoważnienia ustawowego. Akty prawa miejscowego, wydawane na podstawie upoważnienia ustawowego, powinny w całości wykonywać to upoważnienie. Stanowi to warunek ich legalności. W przypadku, gdy akt prawa miejscowego nie realizuje w pełni treści upoważnienia ustawowego, powinien zostać wyeliminowany w całości z lokalnego porządku prawnego

Organ nadzoru dostrzega również inne uchybienie wynikające z postanowień załącznika do uchwały Rady Miejskiej w Radomsku.

W § 4 ust. 1 załącznika do uchwały rada uregulowała sposób rozliczania usług opiekuńczych. Zdaniem organu nadzoru z art. 50 ust. 6 i 6a ustawy wynika, że rada zobowiązana jest do określenia wyłącznie sposobu rozliczania wykonywania usług sąsiedzkich, a nie wszystkich usług jak to wynika z § 4 ust. 1. Zatem rada przekroczyła delegację ustawową wynikającą z art. 50 ust. 6 ustawy.

W § 5 załącznika do uchwały rada postanowiła, że usługi sąsiedzkie przyznawane są, jeżeli we wniosku osoba uprawniona wskaże osobę, która będzie te usługi wykonywać. Zdaniem organu nadzoru wprowadzenie takiego warunku stanowi przekroczenie delegacji ustawowej, ponieważ ustawodawca nie uzależnia przyznania tych usług od wskazania konkretnego wykonawcy.

W § 8 ust. 2-3 załącznika do uchwały rada uregulowała kwestie dotyczące wynagrodzenia dla osoby wykonującej usługi sąsiedzkie. Postanowienia te stanowią przekroczenie delegacji ustawowej ponieważ ustawodawca nie upoważnił rady do wprowadzenia takich regulacji.

Podkreślić należy, że za niezgodne z normą upoważniającą są wszelkie odstępstwa w akcie prawa miejscowego od granic upoważnienia ustawowego. Rada gminy nie ma zatem prawa do stanowienia aktów prawa miejscowego regulujących zagadnienia inne niż wymienione w przepisie upoważniającym, ani też podejmowania regulacji w inny sposób niż wskazany przez ustawodawcę, gdyż oznacza to wykroczenie poza zakres delegacji ustawowej. Odniesć to należy zarówno do zakresu spraw, które mają być objęte aktem wydanym na podstawie normy upoważniającej, ale także do kwestii związanych z zakazem obejmowania, zastępowania czy też zmieniania nim materii ustawowej i zamieszczania w nim przepisów sprzecznych z ustawą (wyrok WSA w Łodzi z dnia 16 lipca 2020 r., sygn. akt III SA/Łd 75/20).

W tym stanie faktycznym i prawnym zasadnym jest stwierdzenie nieważności w całości uchwały Nr XXVI/194/25 Rady Miejskiej w Radomsku z uwagi na istotne naruszenie prawa, to jest art. 50 ust. 6 i 6a ustawy o pomocy społecznej.

Powyższe rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi (90-434 Łódź, ul. Piotrkowska 135), za pośrednictwem Wojewody Łódzkiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia. Skargę wnosi się w dwóch egzemplarzach.

WOJEWODA ŁÓDZKI

Dorota Ryl

Do wiadomości:

Prezydent Miasta Radomsko